

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020 și a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 03 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

CAZACU Dumitru XXXXX, născut la XXXXX,
originar XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.11.2019 – 03.02.2020;

Instanța de apel: 02.03.2020 – 21.10.2020;

Instanța de recurs: 18.12.2020 – 27.01.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 03 februarie 2020, Cazacu Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 11 ani și 3 luni închisoare în penitenciar de tip închis.

Corpul delict, ce se află la păstrare la IP Orhei - un cuțit metalic de culoare surie, la intrarea sentinței în vigoare, s-a dispus a fi nimicit.

S-a dispus încasarea de la Cazacu Dumitru suma de 1526 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, în rest diferența sumei solicitate de procuror cu titlu de cheltuieli judiciare, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Cazacu Dumitru la 30 iunie 2019, aproximativ la ora 08.30, aflându-se într-o clădire părăsită, situată pe XXXXX, sub pretextul de a se răzbuna pe Pascari Iurii din cauza unui conflict avut anterior cu acesta, acționând cu scopul de a-l omorî pe ultimul, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale criminale, cu un cuțit pregătit din timp, pe care îl avea asupra sa, intenționat i-a aplicat lui Pascari Iurii multiple

lovituri în regiunea cutiei toracice, cauzându-i acestuia conform raportului de expertiză nr. 201925D0196 din 01.07.2019 o vătămare corporală gravă sub formă de „Plăgi tăiate multiple, penetrante hemitoracele drept anterior, tanțențial hemitoracele stâng anterior; 1/3 superioară a brațului stâng, regiunea articulației cotului stâng; 1/3 medie a antebrațului drept; spațiu III interdigital mâna dreaptă; regiunea lombară dreaptă. Fracturi costale pe stânga V, VI, VII, hidrotorace pe dreapta”, după care a părăsit locul faptei, însă din cauze independente de voința făptuitorului, acțiunile sale nu și-au produs efectul, deoarece victimei i-a fost acordată urgent asistența medicală necesară, fiind internat în stare gravă în IMSP Spitalul Raional Orhei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Gonciar Ion în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care inculpatul să fie achitat, în legătură cu încadrarea eronată a faptei penale.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, încadrarea juridica-penală pe cauza data a fost stabilită eronat de către organul de urmărire penală, cât și de instanța de judecată, și anume că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, or, acțiunile inculpatului necesită a fi recalificate conform art. 151 alin. (1) Cod penal.

Susține că, instanța de judecată nu a delimitat tentativa de omor de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale. Tentativa de omor este posibilă numai cu intenție directă. Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, periculoasă pentru viață, este atunci când făptuitorul își dădea seama de verosimilitatea producerii morții victimei și admitea conștient, producerea acesteia, adică manifesta intenție indirectă cum este în cazul dat, adică acțiunile inculpatului urmau a fi calificate potrivit art. 151 alin. (1) Cod penal.

Motivul comis de către inculpat a fost faptul că partea vătămată Pascari Iurii i-a dat un pește stricat inculpatului, s-a dus acasă a prăjit peștele și l-a mâncat. Peste o perioadă de timp, inculpatul a avut dureri de burtă și toată noaptea s-a simțit rău. A doua zi, fiind supărat pe faptul că partea vătămată i-a dat un pește stricat, a luat un cuțit de bucătărie, și s-a pornit să se răzbune. Ajungând la locul unde s-a comis infracțiunea, a bătut la ușă, partea vătămată a deschis ușa și inculpatul i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea brațului stâng după care a plecat.

Din motivul dat, susține că inculpatul a vrut să-l facă pe inculpat să sufere, și nici de cum să tenteze asupra dreptului lui la viață. Faptul că partea vătămată nu a decedat pe loc a depins numai de voința inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, apelul avocatului Gonciar Ion în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță

nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, iar afirmația inculpatului precum că dânsul nu este vinovat de fapta incriminată, instanța de apel o consideră declarativă, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod Penal, nu constituie un temei de achitare a acestuia, or, ne recunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestora.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțe de fapt constatate, s-a reținut că pe parcursul cercetării judecătorești s-a confirmat integral prezența în acțiunile inculpatului a laturii obiective ale infracțiunii de tentativa de omor, astfel că în sensul dat, s-a reținut însăși declarațiile inculpatului, care a declarat că, a lovit victima cu cuțitul din față aproape de inimă, a lovit-o de aproximativ 2 ori, el s-a pornit la Pascari Iurie cu scopul de a-l ucide, deoarece i-a dat un pește stricat, pe care l-a mâncat și i-a fost rău. În contextul dat, instanța de apel a remarcat, că la caz, latura obiectivă a infracțiunii incriminate s-a manifestat prin faptul că acesta a încercat să lipsească pe victima Pascari Iurie de viață, însă din cauza independente de voința făptuitorului, acțiunile acestuia nu și-au produs efectele, deoarece victima a fost transportată la spitalul raional Orhei, unde i s-a acordat asistență medicală necesară.

Privitor la latura subiectivă, inculpatul a avut intenție de al omorî pe Pascari Iurie, or, acesta a intenționat să-l omoare pe victima anume din cauza că ultima i-a dat un pește stricat, din care cauza inculpatului i-a fost rău. Totodată, odată ce inculpatul i-a aplicat lovituri cu cuțitul victimei, acesta urma să prevadă consecințele acțiunilor sale, or, inculpatul le-a prevăzut și le-a admis, intenționat, însă din cauza independente de voința făptuitorului, acțiunile acestuia nu și-au produs efectele. Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut cele menționate de inculpat în ședința de judecată, acesta relatând că, a luat cuțitul de acasă, special pentru a omorî partea vătămată și că nu-i pare rău de cele făcute.

Subiectul faptei infracționale analizate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, astfel, că inculpatul cade sub incidența acestei noțiuni.

Cu privire la argumentul menționat de avocat precum că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ci acțiunile inculpatului necesită a fi recalificate conform prevederile art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menționat că opinia apărătorului la caz, este eronată, dat fiind faptul că anume din cuvintele inculpatului rezultă că acesta s-a pornit la victimă anume cu scopul de al omorî.

Mai mult ca atât, deși la moment se constată că, victima conform raportului de constatare nr. 201926C0153 din data de 12.08.2019, a decedat, în rezultatul insuficienței hepato-renale, dezvoltate pe fundalul cirozei hepatice micronodulare decompensate, instanța de apel reține că decesul acestuia a survenit nu de la leziunile aplicate cu cuțitul de către inculpat.

S-a confirmat prin probe pertinente și concludente prezența atât a laturii obiective, cât și celei subiective ale infracțiunii de tentativa de omor în acțiunile inculpatului, or, inculpatul s-a pornit la victima anume cu scopul de a-l omorî pe Pascari Iurie pentru faptul că i-a dat un pește stricat, iar ca urmare a aplicării loviturilor cu cuțitul, fapt care nu este negat de inculpat, victima s-a ales doar cu leziuni corporale grave, or, victima nu a decedat la momentul dat, din cauza independente de voința făptuitorului, acestuia fiind acordate servicii medicale necesare la timp.

Sanțiunea art. 145 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de *închisoare de la 10 la 15 ani*. În contextul art. 76, 77 Cod penal, în calitate de circumstanță atenuantă sau agravantă, în privința inculpatului, instanța de judecată nu a identificat. Așa dar, instanța de judecată, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 81 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de gravă prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat.

Din materialele cauzei penale, rezultă că probele ce confirmă vinovăția inculpatului servesc: raportul de expertiză judiciară nr. 201925D0196 din 01.07.2019, pentru care au fost suportate cheltuieli în mărime de 320 lei, raportul de expertiză judiciară nr. 201926P0186 din 25.07.2019, pentru care au fost suportate cheltuieli în mărime de 128 lei și raportul de expertiză judiciară nr. 201937A0349 din 22.10.2019, pentru care au fost suportate cheltuieli în mărime de 1078 lei, în total suma de 1526 lei.

Conform prevederilor art. 227- 229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată în suma de 1526 lei, suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, care confirmă vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, sunt achitate anume din contul lui Cazacu Dumitru în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării acțiunilor de urmărire penală aceste cheltuieli au fost suportate de

stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizelor judiciare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Druță Boris în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2, 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și a sentinței primei instanțe cu achitarea inculpatului.

În motivare recurentul a indicat că, în cererea de apel a solicitat casarea sentinței, deoarece în acțiunile inculpatului nu s-au regăsit elementele constitutive ale infracțiunii, fapt ce necesită a fi recalificat în art. 151 alin. (1) Cod penal.

S-a constatat că faptele inculpatului nu reflectă faptele pentru care a fost supus condamnării. Cele formulate de colaboratorii de poliție, procuratură în procesele verbale de interogare, apărarea le-a considerat denaturate. În procesele-verbale de interogare în calitate de învinuit, procurorul nu a completat dacă recunoaște sau nu recunoaște vina, dorește sau nu dorește să dea explicații.

Este demonstrat caracteristica părții vătămate la materialele dosarului, care stabilește că acesta în timpul vieții făcea abuz de alcool, ducea un mod dezordonat de viață, etc..

Instanțele au ignorat faptul că cauza decesului părții vătămate care reiese din constatările medicului-legist în raportul său nr. 201926C0153 s-a menționat că Pascari Iurie a decedat în rezultatul insuficienței hepato-renale dezvoltate pe fundul cirozei hepatice microdulare descompensate și nicidecum în rezultatul plăgilor produse de către inculpat în conflictul din 29.06.2019. Celelalte rapoarte de expertiză demonstrează că față de victimă din partea lui Cazacu Dumitru au fost produse vătămări intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății față de partea vătămată, dar instanța de fond insuficient a atras atenția la faptul că la momentul conflictului victima a supraviețuit circa o lună, s-a aflat în afara instituției medicale și a continuat un mod dezordonat de viață.

Apărarea susține că instanțele nu au ținut cont de cerințele art. 79 Cod penal și i-au fost ignorate drepturile la un proces echitabil.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în*

cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Colegiul reține că potrivit textului acestuia se invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33 și instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă verificând actele cauzei, raportat la alegațiile recurentului, instanța de recurs consemnează că cele invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, iar soluția adoptată pe marginea acestei cauze de către instanța de apel, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută integral.*

Lecturând recursul declarat, Colegiul constată că acesta este insuficient de motivat, or textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță, pe când în speță recursul conține doar enumerarea probelor care în viziunea acuzării dovedește prezența elementelor infracțiunii art. 151 Cod penal.

Totodată, urmează de menționat, că recursul conține cerințe contradictorii și anume: pe de o parte autorul solicită achitarea inculpatului, iar pe de altă parte – solicită reîncadrarea acțiunilor lui pe art. 151 (1) Cod penal.

Cu toate acestea, în urma cercetării materialelor cauzei, Colegiul penal constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de apărător ca nefondat.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul reține că instanța de apel judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei,

utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Cazacu Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la invocarea avocatului privind lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, acesta nefiind pregătit din timp pentru comiterea infracțiunii, Colegiul le-a apreciat drept lipsite de temei, deoarece tentativa de omor premeditat este posibilă doar în prezența unei intenții directe, fiind stabilită intenția premeditată a inculpatului de a-i cauza părții vătămate moartea, care nu a survenit din cauze independente de voința făptuitorului.

Circumstanțele constatate în urma aprecierii probelor administrate la dosar, au permis instanței de apel de a concluziona despre faptul că inculpatul, având asupra sa cuțitul (luat de la domiciliul său), a aplicat lovituri cu el în regiunea cutii toracice provocând leziuni corporale grave, fapt ce mărturisește despre prezența intenției directe a inculpatului în săvârșirea infracțiunii de omor, iar absența urmării prejudiciabile - a morții la acel moment - atestă faptul că ne aflăm în prezența tentativei de omor, prin urmare inculpatul, a planificat și a conștientizat rezultatul final al acțiunilor sale, însă acestea nu și-au produs efectul, independent de voința inculpatului, deoarece victima a trăit încă o lună până la decesul său.

Apărarea a motivat că partea vătămată a trăit fără complicații legate de sănătate însă, conform raportului de constatare a decesului din 12.08.2019, este menționat că „la 31.07.2019 a fost internat la SR Orhei cu diagnosticul la internare: comă depășită de etiologie neprecizată. Stare agonie. TA nedeterminată. Respirația agonală. Din spuse a fost găsit inconștient” (Vol-I, f.d. 39).

Aceste împrejurări demonstrează scopul lui Cazacu Dumitru de a atenta la viața părții vătămate, fiind încrezut că de la lovitura aplicată în regiunea pieptului partea vătămată nu va avea șanse de a supraviețui, iar în speță s-a constatat că în acțiunile inculpatului se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu recalificarea faptei săvârșite, din moment ce probele administrate confirmă cu certitudine săvârșirea infracțiunii constatate, fiind stabilit faptul că inculpatul cu intenție directă a aplicat părții vătămate lovituri cu cuțitul.

Argumentele părții apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, Colegiul le-a considerat neîntemeiate, în cadrul cercetării judecătorești fiind stabilit faptul că acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, prezența intenției directe fiind dovedită prin comportamentul și acțiunile întreprinse de făptuitor, care fiind conștient de caracterul periculos al faptei și urmările care pot surveni în rezultatul punerii în aplicare a unui obiect tăietor- cuțitul, intenționat i-a aplicat părții vătămate lovituri în regiunea cutiei

toracice, fiind dovedită vina acestuia prin întreg cumulul de probe cercetate și invocate în **pct. 5.** din prezenta decizie.

Argumentul precum că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal dar ale celei prevăzute de art. 151 Cod penal, au format obiect de discuție și în instanțele de apel, iar argumentele expuse în susținerea soluției respective, instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele enunțate, pornind de la corectitudinea și plenitudinea constatărilor realizate de către instanța de apel privind vinovăția inculpatului, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia și individualizarea pedepsei stabilite ultimului, luând în considerare motivarea amplă a deciziei instanței de apel în partea chestiunilor care au fost invocate în recursul ordinar, apreciind că temeiurile pentru recurs, invocat de recurent, nu și-au găsit confirmare și nu au fost identificate alte temeiuri care, examinate din oficiu, să impună necesitatea casării hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal conchide că recursul ordinar înaintat în cauză urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020 și a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 03 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe CAZACU Dumitru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 februarie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion